

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av 11 § lagen om grundläggande utbildning, 7 § gymnasielagen och 12 och 17 § lagen om yrkesutbildning

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om grundläggande utbildning, gymnasielagen och lagen om yrkesutbildning skall ändras.

Det föreslås att hälsokunskap skall införas som ett för alla elever gemensamt ämne i den grundläggande utbildningen. Medborgarfärdighet skall strykas ur läroämnesförteckningen. Det föreslås att gymnastik och hälsokunskap skall undervisas som separata ämnen i

gymnasiet och inom den grundläggande yrkesutbildningen.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa. Tidpunkten för när hälsokunskap skall börja undervisas som separat ämne inom den grundläggande utbildningen bestäms i förordning av statsrådet.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

1.1. Den grundläggande utbildningen

Nuläge

Hälsotillståndet hos eleverna i årskurs åtta och nio i den grundläggande utbildningen har undersökts ingående varje år sedan 1996. Enligt den senaste skolhälsoundersökningen som offentliggjordes denna höst har olika slags symptom bland eleverna ökat. Bl.a. smärtor i nacke och axlar, trötthet eller kraft-

löshet, sömnstörningar samt svår eller medelsvår depression har ökat bland de elever som var föremål för undersökningen. I synnerhet trötthetssymptomen har tilltagit. Förutom olika symptom ökade också sjukfrånvaron och i någon mån också andelen elever som använder mediciner ordinerade av läkare. De förklaringar som i undersökningen ges till de ökade symptomen är olika faktorer som anknyter till hemmet, fritiden och även skolarbetet. Faktorer som anknyter till hemmet är bl.a. att föräldrarna inte som förut övervakar den ungas förhållanden och att ungdomarna är uppe sent om kvällarna. Faktorer som anknyter till fritiden är bl.a. ökad

användning av rusmedel och en oregelbunden livsrytm på grund av detta. En orsak som har att göra med skolarbetet är enligt undersökningen att de unga i skolan inte får kunskaper och färdigheter i hur de skall sköta sig och sin hälsa.

I den grundläggande utbildningen finns inget särskilt läroämne där man tar upp frågor med anknytning till människans hälsa och främjandet av hälsan. I statsrådets beslut om timfördelningen i grundskolan (834/1993) bestäms i 2 § att det under de timmar som reserverats för idrott på högstadiet även undervisas i hälsofostran. I de av utbildningsstyrelsen fastställda grunderna för grundskolans läroplan (1994) ingår det lärostoff som hör till hälsokunskap och främjandet av hälsan förutom i undervisningen i gymnastik också i biologi, huslig ekonomi samt läroämneshelheten miljö- och naturkunskap. Nämda lärostoff ingår dessutom i de ämneshelheter i hälsofostran och familjefostran som är avsedda som riktgivande. Annat lärostoff som gäller främjandet av hälsan och allmän medborgarfostran ingår vanligen i samhällslära, som undervisas i årskurs nio, samt i ämneshelheterna konsumentfostran, trafikfostran, fostran till företagsamhet och fostran till goda seder.

I läroämnesförteckningen i 11 § lagen om grundläggande utbildning (628/1998) som trädde i kraft vid ingången av 1999 nämns medborgarfärdighet som ett ämne. Medborgarfärdighet undervisas inte som separat ämne, utan de frågor som hör till det finns i läroämneshelheten miljö- och naturkunskap i årskurserna 1—6. I timfördelningen för högstadiet nämns medborgarfärdigheten inte.

Hälsokunskap och hälsofostran, säkerhetsfärdigheter samt sådana allmänna kunskaper och färdigheter som är viktiga för att kunna fungera i samhället och klara olika livssituationer har fått alltför liten uppmärksamhet i den grundläggande utbildningen. Undervisningen i nämnda ämnesområden som en del av undervisningen i gymnastik och som ämneshelheter som en del av undervisningen i olika ämnen är i praktiken ofta bristfällig och de mål som uppställts för undervisningen uppnås inte alltid. Detta kan ses som ett allvarligt missförhållande eftersom nämnda kunskaper och färdigheter bildar grunden för

att eleverna skall utvecklas till ansvars-kännande samhällsmedlemmar och få sådana kunskaper och färdigheter som de behöver i livet, vilket anges som mål för den grundläggande utbildningen. Undervisningen kan också användas som ett sätt att motverka utslagning. Genom att samla undervisningen i klarare helheter och genom att ange undervisningens mål på ett mer preciserat sätt på riksnivå kan undervisningen göras effektivare.

Enligt undersökningar har utbildning en positiv inverkan på människans hälsa. Som en del av den grundläggande utbildningen når undervisningen i hälsokunskap nästan hela åldersklassen. Genom effektivare undervisning är det möjligt att påverka den allmänna folkhälsan.

Ändringsförslag

För att klargöra och förstärka ställningen för hälsokunskapen föreslås att 11 § 1 mom. lagen om grundläggande utbildning skall ändras så, att hälsokunskap skall börja undervisas som ett för alla elever gemensamt ämne i den grundläggande utbildningen. Samtidigt skall medborgarfärdigheten strykas ur läroämnesförteckningen.

Undervisningen i hälsokunskap skall ge eleverna hälsokunskaper och -färdigheter samt hälsofrämjande attityder. Målet skall också vara att förbättra elevernas förmåga att dryfta värdefrågor och värderingar som gäller hälsa och sjukdom samt främja förmågan att kritiskt ta ställning till samhällsfenomen som gäller hälsokulturen.

Undervisningen i hälsokunskap skall indelas i tre delområden: egentlig hälsokunskap och främjandet av hälsan, utveckling av sociala färdigheter och allmänna medborgarfärdigheter samt uppnående av säkerhetsfärdigheter. Avsikten är att frågor som anknyter till hälsan skall bilda en central del av undervisningen i hälsokunskap. Målet skall vara att stödja en sund tillväxt och utveckling hos individen samt ge färdigheter att utveckla växelverkan mellan individen och omgivningen. Målet för undervisningen i hälsokunskap är att främja den fysiska, psykiska och sociala hälsan och välbefinnandet. Centrala innehåll i hälsokunskapen är människans uppväxt, ut-

veckling och åldrande, sexualitet och hälsa, mental hälsa, kost och hälsa, motion och hälsa, njutnings- och rusmedel (tobak, alkohol, narkotika, läkemedel), sömn och vila, personlig hygien, säkerhetsfärdigheter som är väsentliga med tanke på hälsan och första hjälp, miljö- och arbetshygien, social- och hälsovårdstjänster, de allmänaste sjukdomarna och preventiv vård, psykosomatiska symptom och igenkännandet och tolkningen av dem samt förmåga till självvård vid främjande av hälsan och vård av sjukdomar. De centrala målen för undervisningen i hälsokunskap skall närmare anges i grunderna för läroplanen. I fråga om undervisningen i gymnastik bör läroplansgrunderna justeras, eftersom den extra tid som frigörs från hälsofostran kunde utnyttjas för annan undervisning i gymnastik.

Med tanke på en god hälsa och en god självkänsla hos eleverna är det också viktigt att skolan erbjuder eleverna en trygg studiemiljö. Bestämmelser om elevens rätt till en trygg studiemiljö ingår i 29 § lagen om grundläggande utbildning. Till en trygg studiemiljö hör såväl trygga undervisningslokaler och -redskap som inte utgör någon risk för hälsan som rätten att studera utan störningar. Skolan är skyldig att på olika sätt ingripa i eventuell mobbing i skolan. Avsikten är att i undervisningen i hälsokunskap på olika sätt också behandla frågor som hänför sig till en trygg studiemiljö.

För att de mål som uppställts för hälsokunskapen skall nås skall det i timfördelningen reserveras ett tillräckligt antal timmar för undervisningen i ämnet. Det minimiantal timmar som reserverats för undervisningen i andra läroämnen skall dock inte sänkas. Inte heller skall minimiantalet timmar för undervisningen höjas, utan timmarna för hälsokunskap skall fås genom minskad valfrihet. Syftet är att undervisning i hälsokunskap skall ges under sammanlagt ca sju årsveckotimmar i den grundläggande utbildningen, vilket innebär ca 260 lektioner. I årskurserna 7—9 reserveras tre årsveckotimmar för hälsokunskapen. I årskurserna 1—6 skall åtminstone en del av undervisningen i hälsokunskap vara integrerad i undervisningen i olika ämnen, och till denna del behöver hälsokunskapen inte nödvändigtvis anvisas egna timmar. Un-

dervisningens mål och innehåll skall anges i grunderna för läroplanen på ett exaktare sätt än förut för hela den grundläggande utbildningen. Till skillnad från de nuvarande ämneshelheterna skall genomförandet av undervisningen inte längre vara beroende av vad utbildningsanordnaren beslutar.

Enligt den av statsrådet i december 1999 godkända planen för utveckling av utbildning och forskning för åren 1999—2004 skall timfördelningen för grundskolan och grunderna för läroplanen revideras. Den nya läroplanen för grundskolan tas i bruk gradvis från läsåret 2002—2003 efter det att förskoleundervisningen införts. Närmare bestämmelser om antalet timmar som skall reserveras för undervisningen i hälsokunskap meddelas i den nya timfördelningen för den grundläggande utbildningen. I samband med totalrevideringen av timfördelningen kan man överväga eventuella ändringar i timantalen också för andra läroämnen.

I fråga om lärare i hälsokunskap skall de studier som visar ämneskompetens och pedagogisk behörighet vara av samma omfattning och nivå som de som fordras i andra läroämnen i den grundläggande utbildningen. Avsikten är att ändra förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet så, att behörig att meddela ämnesundervisning i hälsokunskap i fråga om ämneskompetensen är den som inom hälsovetenskaper har slutfört studier i undervisningsämnet omfattande minst 35 studieveckor som hör till ämneslärarutbildningen. Behörig att meddela hälsokunskap är dessutom den som i den grundläggande utbildningen är behörig att undervisa i biologi, samhällslära, gymnastik eller huslig ekonomi eller eventuellt något annat i förordningen nämnt ämne som ger färdigheter att undervisa i hälsokunskap, och som arbetar som lärare i nämnda ämnen när reformen träder i kraft. Klasslärare skall vara behöriga att meddela sådan undervisning i hälsokunskap som ordnas som klassundervisning.

Skolorna kan också anlita skolhälsovårdens personal och olika medborgarorganisationer som arbetar med hälsofrågor till stöd för en effektivare undervisning i hälsokunskap.

Fortbildning skall ordnas för lärarna under fem år efter det att reformen trätt i kraft.

Fortbildningen skall omfatta ca fem studieveckor och vara avgiftsfri för lärarna.

Det skall reserveras en tillräckligt lång övergångstid för beredningen och godkännandet av grunderna för läroplanen och av de lokala läroplanerna samt för utarbetandet av behövt undervisningsmaterial. Om tidpunkten för när reformen träder i kraft skall bestämmas i förordningen om timfördelningen i grundskolan. Målet är att undervisningen i hälsokunskap skall inledas enligt de nya läroplanerna fr.o.m. läsåret 2002—2003 i årskurserna 1—6 och i årskurserna 7—9 från den årskurs utbildningsanordnaren bestämmer. Undervisningen skall årligen utvidgas med en årskurs åt gången.

1.1. Gymnasiet och den grundläggande yrkesutbildningen

Nuläge

I *gymnasielagens* (629/1998) 7 § ingår bestämmelser om omfattningen av gymnasiets lärokurs och de ämnen och ämnesgrupper som undervisas i gymnasiet. Enligt paragrafens 2 mom. ingår i gymnasiets lärokurs modersmålet och litteratur, det andra inhemska språket, främmande språk, matematisk-naturvetenskapliga studier, humanistisk-samhällsvetenskapliga studier, religion eller livsåskådningskunskap, gymnastik och hälsokunskap samt studier i konst- och färdighetsämnen. Namnen på de ämnen som undervisas i gymnasiet och studiernas omfattning bestäms närmare i ett statsrådsbeslut som ges med stöd av 10 § *gymnasielagen*. I beslutet anges de allmänna målen för gymnasieutbildningen samt hur den tid som används för undervisningen skall fördelas mellan undervisning i olika ämnen, ämnesgrupper och studiehandledning (timfördelning). Enligt 41 § 1 mom. *gymnasielagen* skall de beslut om timfördelningen i gymnasier och vuxengymnasier (835/1993 och 873/1994) vilka har fattats med stöd av de lagar som upphävts genom *gymnasielagen* gälla tills något annat bestäms med stöd av den nya *gymnasielagen*. Med undantag av vissa mindre ändringar har statsrådet ännu inte ändrat nämnda beslut om timfördelningen.

I 12 § *lagen om yrkesutbildning* (630/1998)

bestäms om omfattningen av och innehållet i de examina som avläggs i grundläggande yrkesutbildning. Enligt paragrafens 2 mom. innehåller examen, enligt vad läroplanen föreskriver, yrkesinriktade studier och inläring i arbetet som stöder dem samt sådana studier i modersmålet, det andra inhemska språket, främmande språk, matematisk-naturvetenskapliga ämnen, humanistisk-samhällsvetenskapliga ämnen, gymnastik och hälsokunskap, konst- och färdighetsämnen som är nödvändiga för förvärvande och komplettering av yrkesskickligheten samt elevhandledning. Närmare bestämmelser om gemensamma studier och deras omfattning ingår i statsrådets beslut från februari 1999 om examinas uppbyggnad och de gemensamma studierna i den grundläggande yrkesutbildningen (213/1999), vilket utfärdats med stöd av 12 § 1 mom. och 13 § 1 mom. *lagen om yrkesutbildning*. Enligt 17 § 2 mom., som gäller läroavtalsutbildning, omfattar läroavtalsutbildningen, utan hinder av vad som bestäms i 12 §, inga obligatoriska studier i gymnastik och hälsokunskap eller konst- och färdighetsämnen.

I regeringens proposition med förslag till lagstiftning om utbildning (RP 86/1997 rd) nämndes inte gymnastik och hälsokunskap separat i förteckningen över läroämnen och ämnesgrupper i 7 § *gymnasielagen* och i förteckningen över gemensamma studier i 12 § *lagen om yrkesutbildning*. I stället ingick de i ämnesgruppen studier i konst- och färdighetsämnen. I fråga om gymnasiet var avsikten att dessa läroämnen såsom tidigare skall nämnas som två olika läroämnen i statsrådets timfördelningsbeslut. Riksdagens kulturutskott behandlade undervisningen i gymnastik och hälsokunskap i sitt betänkande (KuUB 3/1998 rd) angående regeringens proposition med förslag till lagstiftning om utbildning. Utskottet konstaterade bl.a. annat att hälsokunskap och gymnastik bör uppmärksammas. Av denna anledning fogade utskottet gymnastik och hälsokunskap till ämnesförteckningen i 7 § 2 mom. *gymnasielagen* och 12 § 2 mom. *lagen om yrkesutbildning*. Riksdagen antog sedan *gymnasielagen* och *lagen om yrkesutbildning* i den form kulturutskottet föreslagit. Riksdagen antog också ett uttalande enligt vilket riksdagen förutsät-

ter att undervisningen i gymnastik och hälsokunskap utvecklas så att läroämnena periodiseras genom hela gymnasieutbildningen med sunda levnadsvanor och intresse för motion som mål.

Inom undervisningsförvaltningen har gymnasielagens 7 § tolkats så att gymnastik och hälsokunskap, trots det tudelade namnet, är ett undervisningsämne. Utgående från detta har man med stöd av gymnasielagen berett gymnasieförordningen (810/1998), förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998), undervisningsministeriets beslut om ändring av 3 § beslutet om timfördelningen i vuxengymnasier (1203/1998) samt utbildningsstyrelsens beslut från mars 1999 om grunderna för bedömningen av de studerande i gymnasieutbildning för ungdomar 1999. Efter som det tidigare statsrådsbeslutet om timfördelningen i gymnasiet ännu inte ändrats i fråga om ämnesförteckningen, kan gymnastik och hälsokunskap med stöd av övergångsbestämmelsen i 41 § 1 mom. gymnasielagen och beslutet om timfördelningen i gymnasiet som ännu tillämpas, dock betraktas som två olika läroämnen, tills timfördelningsbeslutet ändras i detta avseende. Enligt nämnda beslut om grunderna för bedömningen av de studerande i gymnasieutbildning för ungdomar är gymnastik och hälsokunskap ett läroämne, vilket också gäller modersmål och litteratur. I dessa samt i historia och samhällslära ges bara ett vitsord. De nya bedömningsgrunderna trädde i kraft vid ingången av augusti 1999. På dem som inlett studierna före det tillämpas dock bestämmelserna i den läroplan som gällde när beslutet trädde i kraft i fråga om framgången i studierna, lärokursen för ett läroämne och bestämmande av vitsord i ett läroämne samt uppbyggnaden av gymnasiets lärokurs.

Gällande bestämmelser om undervisningen i och bedömningen av gymnastik och hälsokunskap i gymnasiet är delvis föremål för tolkning i synnerhet ifråga om övergångsperioden. För anordnarna av gymnasieutbildning har det inte varit klart om den studerandes prestationer skall bedömas med en enda siffra eller prestationsanteckning. Å andra sidan har man med skäl ansett att gymnastik och hälsokunskap innehållsmässigt inte kan

ses som ett läroämne. Gymnastiken hör till färdighetsämnena och dess mål är bl.a. att den studerande förstår den betydelse som livslång motion har för hälsan, studieförmågan och arbetskapaciteten och går in för sunda levnadsvanor, lär sig iaktta, utveckla och upprätthålla sin fysiska och psykiska verksamhetsförmåga och sitt välbefinnande och under gymnasietiden lär känna olika idrottsgrenar, utvecklar sin fysiska förmåga och finner sin egen idrottsgren och ett sätt att motionera. Hälsokunskapen är å sin sida närmast ett realämne och dess mål är att den studerande lär sig sätta värde på hälsa och ser sambandet mellan levnadssätt och hälsa, förstår att människans hälsa är beroende av den fysiska, psykiska och sociala miljön samt försöker förbättra dessa, tillägnar sig vardagsrutiner och vanor som svarar mot de krav som studier och arbetsliv ställer och känner till hälsovården i Finland och kan utnyttja den på ett ändamålsenligt sätt.

Inom den grundläggande yrkesutbildningen var gymnastiken och hälsokunskapen ett enda läroämne när lagen trädde i kraft. Läroämnet var gemensamt för alla och omfattade en studievecka. Genom nämnda statsrådsbeslut från februari 1999 utökades de för alla gemensamma studierna i gymnastik och hälsokunskap till två studieveckor. Avsikten är dessutom att foga verksamhet som upprätthåller arbetsförmågan till de yrkesinriktade studierna i de examina som revideras. Statsrådets beslut gäller de nya examina med en omfattning på 120 studieveckor. Läroplaner som sammanställts utifrån beslutet tas i bruk gradvis mellan augusti 1999 och augusti 2001. I de reviderade läroplanerna ingår gymnastik och hälsokunskap som en helhet, men målen och de centrala innehållen har angivits separat för gymnastik och hälsokunskap. Bedömningen sker som en helhet.

Ändringsförslag

I syfte att eliminera ovan relaterade tolkningsproblem samt för att särskilja de delvis olika mål och innehåll som hänför sig till gymnastiken och hälsokunskapen, föreslås att 7 § 2 mom. gymnasielagen ändras så att läroämnet gymnastik och hälsokunskap skiljs

åt i två olika läroämnena. Båda ämnena skall nämnas separat i 7 § 2 mom. Gymnastik skall räknas som ett färdighetsämne men skall nämnas separat i den förteckning som ingår i bestämmelsen. Ändringen skall träda i kraft så snart som möjligt efter det att lagen har antagits och blivit stadfäst.

I och med att gymnastik och hälsokunskap definieras som två läroämnena, är avsikten samtidigt att ändra förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet, statsrådets beslut om timfördelningen i gymnasiet, undervisningsministeriets beslut om timfördelningen i vuxengymnasier samt utbildningsstyrelsens beslut om grunderna för bedömningen av de studerande i gymnasieutbildning för ungdomar.

Behörig att undervisa i hälsokunskap i gymnasiet är på samma sätt som i den grundläggande utbildningen den som är behörig ämneslärare i gymnasiet och som inom hälsovetenskaper slutfört sådana studier i undervisningsämnet som hör till ämneslärarutbildningen. För närvarande ordnas dessa studier vid Jyväskylä universitet. Om det är fråga om ett enda undervisningsämne skall läraren ha minst 55 studieveckors studier i undervisningsämnet. Behörig att undervisa i hälsokunskap är dessutom den som är behörig att undervisa i gymnastik, biologi eller psykologi eller eventuellt något annat i förordningen nämnt ämne som ger färdigheter att undervisa i hälsokunskap, och som arbetar som lärare i nämnda ämnen när reformen träder i kraft.

Det antal obligatoriska kurser i gymnastik och hälsokunskap som nämns i timfördelningsbeslutet, dvs. två kurser i gymnastik och en kurs i hälsokunskap, skall kvarstå oförändrat. Avsikten är att till skillnad från nuläget bestämma att anordnaren av gymnasieutbildning som fördjupade studier skall erbjuda minst tre valfria kurser i gymnastik och minst två valfria kurser i hälsokunskap. Beslutet om grunderna för bedömningen av de studerande skall ändras så att gymnastik och hälsokunskap skall bedömas som två skilda ämnen. Avsikten är att nämnda ändringar skall träda i kraft samtidigt som ändringen av 7 § gymnasielagen.

Namnen på de gemensamma studierna i den grundläggande yrkesutbildningen har i

lagstiftningen förenhetligats så att de motsvarar namnen på läroämnena i gymnasiet. Avsikten har bl.a. varit att underlätta samarbetet mellan gymnasiet och yrkesutbildningen och möjliggöra tillgodoräknande av tidigare studier. När gymnastik och hälsokunskap i gymnasiet anges som separata läroämnena, måste motsvarande ändringar göras också i den lagstiftning och de normer på lägre nivå som gäller den grundläggande yrkesutbildningen. På basis av detta föreslås att 12 § 2 mom. och 17 § 2 mom. lagen om yrkesutbildning skall ändras. Båda läroämnena skall nämnas separat i bestämmelserna. Gymnastik skall räknas som färdighetsämne men också nämnas särskilt i den förteckning som ingår i 12 § 2 mom.

I och med att gymnastik och hälsokunskap definieras som två läroämnena, är avsikten samtidigt att ändra förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet, statsrådets beslut om examinas uppbyggnad och de gemensamma studierna samt de av utbildningsstyrelsen med stöd av den nya lagstiftningen fastställda grunderna för läroplanen. I förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet skall 14 § i fråga om examen ändras så att behörig att meddela undervisning i hälsokunskap är den som har avlagt högre högskoleexamen i vilken ingår minst 55 studieveckors eller motsvarande studier i ett undervisningsämne och minst 35 studieveckors eller motsvarande studier i andra undervisningsämnena. Behörig att meddela undervisning i hälsokunskap är enligt förslaget dessutom den som har avlagt lämplig högskoleexamen. Avsikten är dessutom att bestämma att den som enligt gällande bestämmelser är behörig att undervisa i gymnastik och hälsokunskap, fortfarande skall vara behörig att undervisa i både gymnastik och hälsokunskap.

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inga betydande verkningar på antalet lärare eller andra anställda inom undervisningsväsendet eller på deras uppgifter. Förändringar i arbetsuppgifterna är dock beroende av vad utbildningsanordnarna beslutar. Reformen förutsätter att ämneslä-

rarutbildningen i hälsokunskap utökas samt att det ordnas fortbildning för lärarna.

Propositionen har inga betydande ekonomiska verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid undervisningsministeriet.

Undervisningsministeriet har ordnat ett diskussionsmöte om förslagen gällande undervisningen i hälsokunskap. Utlåtanden om förslagen har givits av social- och hälsovårdsministeriet, Utbildningsstyrelsen, Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården Stakes, Finlands

Kommunförbund, Undervisningssektorns Fackorganisation OAJ, idrotts- och hälsovetenskapliga fakulteten vid Jyväskylä universitet, Hushållslärarnas förbund, Luokanopettajaliitto, Finlands Gymnastiklärarförbund, Finlands hälsovårdarförbund FHVF samt vissa andra instanser.

4. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av 11 § lagen om grundläggande utbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 augusti 1998 om grundläggande utbildning (628/1998) 11 § 1 mom.
som följer:

11 §

Undervisnings innehåll

I den grundläggande utbildningens lärokurs ingår, enligt vad som bestäms eller föreskrivs med stöd av 14 §, som för alla elever gemensamma ämnen modersmål och litteratur, det andra inhemska språket, främmande språk, omgivningslära, hälsokunskap, religion eller livsåskådningskunskap, historia, samhällslära, matematik, fysik, kemi, biologi, geografi, gymnastik, musik, bildkonst, slöjd och huslig ekonomi. Undervisningen kan enligt vad som bestäms eller föreskrivs med stöd av 14 § ba-

sera sig på lärokurser av olika omfattning. Den som ordnar grundläggande utbildning kan enligt en särskild utbildningsuppgift som bestämts med stöd av 7 eller 8 § avvika från bestämmelserna i detta moment.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Tidpunkten för när hälsokunskap skall börja undervisas som separat ämne bestäms i statsrådets förordning om timfördelningen i grundskolan.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 7 § gymnasielagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gymnasielagen av den 21 augusti 1998 (629/1998) 7 § 2 mom. som följer:

7 §

Undervisningens omfattning och innehåll

I gymnasiets lärokurs ingår, enligt vad som bestäms eller föreskrivs med stöd av 10 §, modersmål och litteratur, det andra inhemska språket, främmande språk, matematisk-naturvetenskapliga studier, humanistisk-samhällsvetenskapliga studier, religion eller livsåskådningskunskap, gymnastik och andra konst- och färdighetsämnen samt hälsokunskap. I de studier som nämns i detta moment kan enligt vad som föreskrivs med

stöd av 10 § ingå lärokurser av olika omfattning. För en studerande som har inlett gymnasieutbildningen sedan han eller hon fyllt 18 år är konst- och färdighetsämnena samt hälsokunskapen frivilliga. Utbildningsanordningen kan enligt en särskild utbildningsuppgift som bestämts med stöd av 4 § avvika från bestämmelserna i detta moment.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av 12 och 17 § lagen om yrkesutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 augusti 1998 om yrkesutbildning (630/1998) 12 § 2 mom. och 17 § 2 mom., av dessa lagrum 17 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1185/1998, som följer:

12 §

Undervisningens omfattning och innehåll

Examen omfattar enligt vad läroplanen föreskriver yrkesinriktade studier och inläring i arbetet som stöder dem, samt sådana studier i modersmålet, det andra inhemska språket, främmande språk, matematisk-naturvetenskapliga ämnen och humanistisk-samhällsvetenskapliga ämnen, gymnastik och andra konst- och färdighetsämnen, hälsokunskap som är nödvändiga för förvärvande och komplettering av yrkesskickligheten samt studiehandledning. För en studerande som har inlett studierna sedan han eller hon fyllt 18 år är konst- och färdighetsämnen samt hälsokunskapen frivilliga. Utbildningsanordnaren kan enligt en särskild utbildningsuppgift som bestämts med stöd av 9 § avvika från bestämmelserna i detta mo-

ment.

17 §

Läroavtalsutbildning

De studier inom läroavtalsutbildningen som ordnas på en arbetsplats i anslutning till de praktiska arbetsuppgifterna kompletteras med teoretiska studier. Utan hinder av vad som bestäms i 12 § omfattar läroavtalsutbildningen inga obligatoriska studier i gymnastik, andra konst- och färdighetsämnen eller hälsokunskap.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 6 oktober 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Kulturminister *Suvi Lindén*

Bilaga
Parallelltexter

1.

Lag

om ändring av 11 § lagen om grundläggande utbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 augusti 1998 om grundläggande utbildning (628/1998) 11 § 1 mom.
som följer:

Gällande lydelse

11 §

Undervisningens innehåll

I den grundläggande utbildningens läro-
kurs ingår, enligt vad som bestäms eller för-
eskrivs med stöd av 14 §, som för alla ele-
ver gemensamma ämnen modersmålet och
litteratur, det andra inhemska språket, främ-
mande språk, omgivningslära, *medborgar-
färdighet*, religion eller livsåskådningskun-
skap, historia, samhällslära, matematik, fy-
sik, kemi, biologi, geografi, gymnastik, mu-
sik, bildkonst, slöjd och huslig ekonomi.
Undervisningen kan enligt vad som bestäms
eller föreskrivs med stöd av 14 § basera sig
på lärokurser av olika omfattning. Den som
ordnar grundläggande utbildning kan enligt
en särskild utbildningsuppgift som bestämts
med stöd av 7 eller 8 § avvika från bestäm-
melserna i detta moment.

Föreslagen lydelse

11 §

Undervisnings innehåll

I den grundläggande utbildningens läro-
kurs ingår, enligt vad som bestäms eller för-
eskrivs med stöd av 14 §, som för alla ele-
ver gemensamma ämnen modersmål och
litteratur, det andra inhemska språket,
främmande språk, omgivningslära, *hälso-
kunskap*, religion eller livsåskådningskun-
skap, historia, samhällslära, matematik, fy-
sik, kemi, biologi, geografi, gymnastik, mu-
sik, bildkonst, slöjd och huslig ekonomi.
Undervisningen kan enligt vad som bestäms
eller föreskrivs med stöd av 14 § basera sig
på lärokurser av olika omfattning. Den som
ordnar grundläggande utbildning kan enligt
en särskild utbildningsuppgift som bestämts
med stöd av 7 eller 8 § avvika från be-
stämmelserna i detta moment.

Denna lag träder i kraft den 20 .

*Tidpunkten för när hälsokunskap skall
börja undervisas som separat ämne be-
stäms i statsrådets förordning om timför-
delningen i grundskolan.*

*Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft.*

2.

Lag**om ändring av 7 § gymnasielagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gymnasielagen av den 21 augusti 1998 (629/1998) 7 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Undervisningens omfattning och innehåll

I gymnasiets lärokurs ingår, enligt vad som bestäms eller föreskrivs med stöd av 10 §, modersmålet och litteratur, det andra inhemska språket, främmande språk, matematisk-naturvetenskapliga studier, humanistisk-samhällsvetenskapliga studier, religion eller livsåskådningskunskap, gymnastik och hälsokunskap samt studier i konst- och färdighetsämnena. I de studier som nämns i detta mom. kan enligt vad som föreskrivs med stöd av 10 § ingå lärokurser av olika omfattning. För en studerande som har inlett gymnasieutbildningen sedan han fyllt 18 år är konst- och färdighetsämnena, *gymnastiken och hälsokunskapen* frivilliga. Utbildningsanordnaren kan enligt en särskild utbildningsuppgift som bestämts med stöd av 4 § avvika från bestämmelserna i detta mom.

I gymnasiets lärokurs ingår, enligt vad som bestäms eller föreskrivs med stöd av 10 §, modersmål och litteratur, det andra inhemska språket, främmande språk, matematisk-naturvetenskapliga studier, humanistisk-samhällsvetenskapliga studier, religion eller livsåskådningskunskap, gymnastik *och andra konst- och färdighetsämnena samt hälsokunskap*. I de studier som nämns i detta moment kan enligt vad som föreskrivs med stöd av 10 § ingå lärokurser av olika omfattning. För en studerande som har inlett gymnasieutbildningen sedan han eller hon fyllt 18 år är konst- och färdighetsämnena samt hälsokunskapen frivilliga. Utbildningsanordnaren kan enligt en särskild utbildningsuppgift som bestämts med stöd av 4 § avvika från bestämmelserna i detta moment.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av 12 och 17 § lagen om yrkesutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 augusti 1998 om yrkesutbildning (630/1998) 12 § 2 mom. och 17 § 2 mom., av dessa lagrum 17 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1185/1998, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

Undervisningens omfattning och innehåll

Examen omfattar enligt vad läroplanen föreskriver yrkesinriktade studier och inläring i arbetet som stöder dem samt sådana studier i modersmålet, det andra inhemska språket, främmande språk, matematisk-naturvetenskapliga ämnen, humanistisk-samhällsvetenskapliga ämnen, gymnastik och hälsokunskap, konst- och färdighetsämnen som är nödvändiga för förvärvande och komplettering av yrkesskickligheten samt elevhandledning. För en studerande som har inlett studierna sedan han fyllt 18 år är gymnastiken och hälsokunskapen och konst- och färdighetsämnena frivilliga. Utbildningsanordnaren kan enligt en särskild utbildningsuppgift som bestämts med stöd av 9 § avvika från bestämmelserna i detta moment.

Examen omfattar enligt vad läroplanen föreskriver yrkesinriktade studier och inläring i arbetet som stöder dem, samt sådana studier i modersmålet, det andra inhemska språket, främmande språk, matematisk-naturvetenskapliga ämnen och humanistisk-samhällsvetenskapliga ämnen, gymnastik och andra konst- och färdighetsämnen, hälsokunskap som är nödvändiga för förvärvande och komplettering av yrkesskickligheten samt studiehandledning. För en studerande som har inlett studierna sedan han eller hon fyllt 18 år är konst- och färdighetsämnena samt hälsokunskapen frivilliga. Utbildningsanordnaren kan enligt en särskild utbildningsuppgift som bestämts med stöd av 9 § avvika från bestämmelserna i detta moment.

17 §

Läroavtalsutbildning

De studier inom läroavtalsutbildningen som ordnas på en arbetsplats i anslutning till de praktiska arbetsuppgifterna kompletteras med teoretiska studier. Utan hinder av vad som bestäms i 12 § omfattar läroavtalsutbildningen inga obligatoriska studier i gymnastik och hälsokunskap eller konst-

De studier inom läroavtalsutbildningen som ordnas på en arbetsplats i anslutning till de praktiska arbetsuppgifterna kompletteras med teoretiska studier. Utan hinder av vad som bestäms i 12 § omfattar läroavtalsutbildningen inga obligatoriska studier i gymnastik, andra konst- och färdighetsäm-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

och färdighetsämnen.

---

nen eller hälsokunskap.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft.
